

været behandlet her saa mange Gange før, og jeg forrige Aar har haft Lejlighed til at udtale mig ret udførlig derom. Jeg ønsker kun, da Udvalgets Arbejde og Enigheden i Udvalget er bragt paa Bane, at udtale min Tilslutning til, hvad der er fremkommet fra det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Reventlow) i denne Retning. Vi have kun, det tror jeg, at turde sige, haft det ene Formaal for Øje i Udvalget — derved have vi arbejdet os sammen — at kunne faa et Lovforslag ud deraf, som tog Sigte paa den Opgave, som vi mente det var Begyndelsen til at løse. Det er med denne Betragtning for Øje, at jeg har ønsket at sige et Par Ord i Anledning af den Udtalelse, som før faldt fra det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius). Som ærede Medlemmer ville erindre, udtalte han, at den Opgave, som dette Lovforslag skulde løse, ikke i nogen Maade vilde blive løst eller i alt Fald i meget ringe Grad ved det Forslag, som nu forelaa i Folketingets Affattelse, og i det hele taget i den Form, Forslaget havde faaet, saa vel fra Landstingets som fra Folketingets Side. Det ærede Medlem udtalte, at det hverken skabte en velstillet Landarbejderstand eller en Stand, som kunde leve under mere selvstændige Vilkaar og mere selvstændig Virksomhed. Denne Udtalelse er for Resten noget, jeg ofte har hørt fremhævet, og det kan ogsaa siges med en vis Ret, at der er noget sandt i denne Betragtning. Lovforslaget kom frem her i Landet ude omkring i Landboforeninger og ved Landmændenes Diskussionsmøder, og jeg skal erkende, at der fremhævedes et dobbelt Formaal, nemlig dels at skabe en selvstændigere og lykkeligere Landarbejderstand, dels ogsaa at skabe en disponibel Arbejdskraft paa Landet. Jeg ser nu ikke rettere, end at dette dobbelte Formaal er rigtigt og fuldt ud berettiget; men jeg kan paa den anden Side heller ikke se andet, end at Lovforslaget ogsaa tager Sigte herpaa. Muligt er det, at der her ogsaa kunde foretages endnu en lille Ændring, og ærede Medlemmer ville maaske erindre, at jeg enkelte Gange — blandt andet ogsaa i Udvalget — har gjort mig til Talsmand for den Tanke at udvide Rammerne baade op ad til og ned ad til for disse Huslodders Vedkommende; men det er jo af den Slags Ting, hvorom der kan forhandles. Jeg kan ikke nægte, at jeg har nogen Sympati for en Udtalelse, der ved denne Sags første Behandling fremkom, jeg tror, det var fra det ærede Medlem for Bogense

(J. Jensen), om, at man skulde give Adgang til Oprettelse af mindre Landbrug, mindre Husmandsbrug. Der er meget, der taler herfor. Har en Mand kun en lille Kapital, vilde det være urimeligt at formenne ham at faa en mindre Lod. Har han Lyst til at drive Havebrug paa sin Lod, hvad der sikkert har Fremtiden for sig, skulde han ogsaa have Lov dertil; men naar det er fastslaaet, at Lodderne ikke maa være under 2½ Td. Land, er det udelukket at drive en saa stor Jordlod havemæssigt. Man kan ogsaa godt tænke sig, at en kraftig og energisk Landarbejder kunde foretrække at have et Hus, hvor han kunde holde en Ko, en Bedrift, som hans Hustru og Børn kunde passe, medens han fremdeles vilde gaa som Landarbejder. Altsaa, jeg mener, at man ikke absolut bør lægge Hindringer i Vejen for sligt, men paa den anden Side er jeg ogsaa fuldt ud med til, at Hovedmaalet maa være det, at skabe saa selvstændige Hjem og Bedrifter som muligt. Netop dette dobbelte Maal kunde meget nemt, forekommer det mig i alt Fald, imødekommes ved, som jeg nævnte før, at udvide Rammerne lidt baade op ad og ned ad. Er der bestemt en Sum, over hvilken Laaneværdien ikke maa gaa, synes jeg, man er meget frit stillet i alle Forhold, naar denne Ramme gøres saa vid som mulig. Det var blot det, jeg ønskede at udtale over for den Bemærkning, der fremkom fra det ærede Medlem for Odense (Scavenius), fordi jeg meget ofte ogsaa ude omkring i Befolkningen har hørt den samme Tanke fremsat, saa jeg mener, at der er noget berettiget i den. For Resten forekommer det mig, naar vi se paa Forhandlingerne her i Dag, at vi med noget Haab kunne se paa dette Lovforslags fremtidige Skæbne, idet der fra alle Sider, og ikke mindst fra den højtærede Ministers, er udtalt en alvorlig Vilje til at medvirke til Lovforslagets Vedtagelse. Jeg vil derfor meget ønske, at Sagen paa dens videre Gang kunde blive modtaget med den Velvilje og den Sympathi, den fortjener.

R. Nielsen: Jeg har nærmest begæret Ordet i Anledning af en Ytring af det ærede Medlem for Thisted Amts 3dje Valgkreds (N. Andersen) vedrørende Ændringsforslaget under Nr. 1, der angaar Spørgsmaalet om Udredelsen af 1/5 eller 1/10 af Ejendommens Laaneværdi. Det ærede Medlem fremhævede sidste Gang, han havde Ordet, meget bestemt og positivt, at det ikke kunde modsiges, at den unge Landarbejder vilde være i